

Aşırı düşük savunma yapılan açıklamada, asgari personel sayısı üzerinden açıklamada bulunduğu diğer taraftan fazla çalışma saati ve gerekli olan fazla personel için herhangi bir açıklamada bulunulmadığı

Toplantı No : 2019/048

Gündem No : 31

Karar Tarihi : 24.10.2019

Karar No : 2019/UH.II-1383

BAŞVURU SAHİBİ:Cyb Mühendislik İnşaat Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:Fethiye Belediye Başkanlığı, Fen İşleri Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2019/319013 İhale Kayıt Numaralı “Fen İşleri Müdürlüğünce Arazi Çalışmalarında Kullanılmak Üzere 4X4 Kazıcı Yükleyici Kepçe Kiralanması” İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Fethiye Belediye Başkanlığı, Fen İşleri Müdürlüğü tarafından 23.08.2019 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen “Fen İşleri Müdürlüğünce Arazi Çalışmalarında Kullanılmak Üzere 4X4 Kazıcı Yükleyici Kepçe Kiralanması” ihalesine ilişkin olarak Cyb Mühendislik İnşaat Sanayi ve Tic. Ltd.

Şti.nin 11.09.2019 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 12.09.2019 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 13.09.2019 tarih ve 38295 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 13.09.2019 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/1091 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle,

İhale üzerinde bırakılan istekli Sünnetçioğlu İnş. Nak. En. Mad. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. ile Tekeli Haf. İnş. Nak. İth. İhr. Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin aşırı düşük teklif açıklamasının mevzuata aykırı olduğu, şöyle ki;

a) İdare tarafından önemli bileşen belirlenen amortisman giderine ilişkin açıklamalarda kamu kurum ve kuruluşlarınca ilan edilen rayiçler kullanıldı ise pozun esas alınan kurumun amortisman oranlarının kullanılması gerektiği, farklı bir yöntem kullanılarak yapıldı ise bunun belgelendirilmesi ve meslek mensubunca kaşelenip onaylanması gerektiği,

b) Lastik giderleri için yapılan açıklamanın faydalı ömürleri dikkate alınarak yapılmadığı, bu durumun mevzuata aykırı olduğu,

c) Akaryakıt giderleri yapılan açıklamanın Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.2.2.3'üncü maddesine göre yapıldı ise kullanılan pozdaki miktarlara uyulması ve sunulan aracın motor gücüne göre hesaplama yapılması gerektiği, eğer farklı bir metotla yapıldı ise sunulan makinenin ilgi yetkili servis veya üreticisinden yakıt tüketimine ilişkin belge alınması gerektiği, ayrıca yukarıda sayılanların dışında EPDK'nın

illere göre akaryakıt fiyatlarının da kullanılması gerektiği,

ç) Fenni muayene ve egzoz emisyonu giderlerine ilişkin yapılan açıklamanın mevzuata aykırı olduğu,

d) Anılan istekliler tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında yapılan zorunlu mali sorumluluk sigortası giderleri ile ilgili açıklamanın Kamu İhale Genel Tebliği 79.3.4'üncü maddesine aykırı olduğu, sigorta şirketinin genel müdürlüğünden veya bölge müdürlüğünden alınması gereken teyit yazısının eklenmesi gerektiği, sigorta belgesinin işin süresini kapsamadığı ve mevzuata uygun güncelleme yapılmadığı,

e) İşçilik giderleri ile ilgili aşırı düşük teklif açıklamaları uygun görülen isteklilerin işçilik maliyetini hesaplarken hem fazla mesaiyi maliyetlerine eklemedikleri hem de yıllık kalan fazla çalışma süresini ne şekilde karşılayacaklarını açıklamadıkları, ayrıca işçilik giderleri ile ilgili açıklamalarını herhangi bir belgeye dayandırmayıp mevzuat çerçevesinde kullanılması gereken fiyatların baz alınmadığı, işçilik ile ilgili maliyet hesabının ya poz kullanılarak ilgili kamu kurum ve kuruluşun belirlemiş olduğu birim fiyatlar ile ya da KİK'in işçilik hesabı için kullanılan modülden yapılması gerektiği, anılan isteklilerin hesaplamalarını bu yöntemlere dayandırmadığı,

f) Sözleşme giderleri ile ilgili açıklamaların mevzuata uygun olmadığı, sözleşme giderleri için teklif edilen fiyatın %1,567 ile çarpılıp maliyete eklenmesi gerektiği,

g) Üçüncü kişilerden kiralama için alınan fiyat teklifinin mevzuata uygun olmadığı, söz konusu fiyat teklifinde, teklife konu olan aracın sigorta giderleri, mtv giderleri, lastik giderleri, bakım onarım giderleri, amortisman giderleri ile yakıt giderlerinin ayrı ayrı belirtilmesi gerektiği, ayrıca açıklama kapsamında sunulan fiyat tekliflerinde Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.2.1'inci maddesi uyarınca meslek mensubu

tarafından onaylanması gereken ibarenin yer almadığı iddialarına yer verilmiştir.

A) Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır

değerin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü yer almaktadır

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi” başlıklı 79'uncu maddesinde “79.1. Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer aşağıdaki kurallara göre tespit edilir.

...

79.2.1. Aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda, isteklilerin yapacakları açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin, bütün istekliler için aynı unsurları içerecek şekilde belirtilmesi zorunludur. Aşırı düşük teklif açıklaması sunulması için isteklilere üç (3) iş gününden az olmamak üzere uygun bir süre verilir.

79.2.2. İstekliler aşırı düşük olarak tespit edilen tekliflerini aşağıdaki yöntemleri kullanarak açıklayabilirler.

79.2.2.1. Üçüncü Kişilerden Alınan Fiyat Teklifleri: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, meslek mensubu tarafından muhafaza edilecek ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyecektir. Ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanaklar meslek mensubundan istenebilecektir.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması

halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

79.2.2.2. Merkezi Kamu Kurum ve Kuruluşları Tarafından Ülke

Çapında Sunulan Mal ve Hizmetlere İlişkin Fiyatlar: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin merkezi kamu kurum ve kuruluşları tarafından ülke çapında sunulan mal ve hizmetlere ilişkin fiyat tarifeleri veya istekliye verilmiş fiyat teklifleri açıklama yöntemi olarak kullanılabilir. Bu yöntemle yapılmış açıklamanın geçerli olabilmesi için kullanılan fiyatların ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olması zorunludur.

79.2.2.3. Kamu Kurum ve Kuruluşları Tarafından İlan Edilen Fiyatlar: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilan edilmiş fiyat tarifeleri açıklama yöntemi olarak kullanılabilir. Bu usulle yapılmış açıklamanın geçerli olabilmesi için ilan edilen fiyatların ihalenin ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olması zorunludur.

79.2.2.4. Ticaret Borsası Fiyatları: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 51 inci maddesinin (c) bendi uyarınca borsa idaresi tarafından düzenlenen ve ilgili malın ihale tarihinden önceki son 12 ayın herhangi bir işlem gününde gerçekleşen ortalama fiyatını gösteren belge ile açıklama yapılabilir.

79.2.2.5. Toptancı Hal Fiyatları: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca faaliyet gösteren toptancı hali idaresi tarafından düzenlenen ve ilgili malın ihale tarihinden önceki son 12 ayın herhangi bir işlem gününe ait ortalama fiyatını gösteren belge ile açıklama yapılabilir.

79.2.2.6. Özel veya Mühürsür Hak Sahibi Kuruluşların Uyguladığı Fiyatlar: İlgili mevzuatı uyarınca, belirli mal veya hizmetlerin kamuya sunulması konusunda lehine sınırlama bulunan kuruluşların tedarikçisi oldukları mallar veya

sunucusu oldukları hizmetler için uyguladıkları fiyatlar ile açıklama yapılabilir. Bu usulle yapılmış açıklamanın geçerli olabilmesi için kullanılan fiyatların ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olması zorunludur.

79.2.2.7. İsteklinin Kendi Ürettiği, Aldığı veya Sattığı Mallara İlişkin Fiyatlar: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin olarak isteklinin kendi ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ait fiyatların kullanılması durumunda, istekliyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre aşırı düşük teklif açıklamasına konu mal için düzenlenen maliyet/satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.7) ile açıklama yapılabilir.

Maliyetler dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta (Ek-0.7) tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması ve isteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılmasını öngördüğü mal miktarının en az yarısı kadar alım yapmış olması gerekir.

Satışlar dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta (Ek-0.7) tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması ve malın ticaretinin isteklinin faaliyet alanında olması gerekir.

İsteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelere açıklama konusu mala ilişkin satış yapmış ve satılan malın idarece kabul edilmiş olması durumunda, maliyet/satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.7) sunulmasına gerek bulunmayıp sadece söz konusu satışa ilişkin fatura örnekleri veya bu örneklerin noter, YMM, SMMM ya da vergi dairesince onaylı suretleri ile de belgelendirme yapılabilir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

79.2.2.8.İsteklinin Ortağı Olduğu Tüzel Kişiye Ait İşletmeden Mal Çekmesiyle Oluşan Emsal Bedel: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin olarak isteklinin ortağı olduğu tüzel kişiye ait işletmeden mal çekmesi veya satın alması durumunda söz konusu malın emsal bedeli ile değerlendirilmesi gereklidir. Emsal bedelinin tespitinde 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ilgili hükümleri esas alınır. Bu durumda, Vergi Usul Kanununa göre hesaplanan emsal bedeli gösteren ve istekliyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından hazırlanarak imzalanan ve kaşelenen beyanın verilmesi yeterlidir. Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

79.2.3. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6 ve Ek-0.7 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır”

79.2.4. Ek-0.5, Ek-0.6 ve Ek-0.7 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi “Ekim-Kasım-Aralık

2013", 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Nisan-Mayıs-Haziran 2014" tür.

79.2.5. İşletme hesabına göre defter tutuluyor olması durumunda; yukarıda belirtilen tutanaklar, işletme hesabı defteri ve işletme hesap özeti kayıtlarına göre düzenlenir.

...

79.2.7. İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarının % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmeyecektir. Motorin veya benzine yönelik olarak öngörülen tutarın TL/lt cinsinden hesaplanmasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun ilgili düzenlemeleri dikkate alınacaktır.

79.3. İdarelerin aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirilmesine ilişkin aşağıdaki düzenlemeleri de dikkate almaları gerekmektedir.

79.3.1. Teklifi aşırı düşük olarak tespit edildikten sonra yukarıdaki yöntemlere göre usulüne uygun açıklama yapan isteklilerin teklifleri geçerli kabul edilir. Hayatın olağan akışına veya ticari gereklere aykırılık gibi nedenlerle teklifler reddedilemez.

79.3.2. 79.2.2 nci maddede yer alan yöntemlerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekli tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle, ilgili mevzuatına göre ihale tarihinden önceki son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir.

79.3.3. Kurumca hazırlanan "İşçilik Hesaplama Modülü" ne (www.ihale.gov.tr) adresinden ulaşılabilecek olup, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde tekliflerin değerlendirilmesi bağlamında sözleşme ve genel giderler dahil

asgari işçilik maliyeti hesabında işçilik hesaplama modülünün kullanılması zorunludur.

79.3.4. Hizmet alım ihalelerinde herhangi bir sigorta giderinin aşırı düşük teklif sorgulamasında önemli bir bileşen olarak kabul edilmesi durumunda, isteklilerce sigorta acentelerinden alınan poliçe, fiyat teklifi veya sözleşmelerin ekine ihale dokümanında yer alan teminat tutarları üzerinden teklif ettikleri sigorta prim tutarlarıyla sigorta hizmetini gerçekleştirebileceklerine ilişkin, ilgili sigorta şirketinin genel müdürlüğünden veya bölge müdürlüğünden alınan teyit yazısının eklenmesi ve bu yazının yetkili kişilerin imzasını taşıması gereklidir. Ancak sigorta şirketlerinin genel müdürlük veya bölge müdürlükleri tarafından imzalanmış poliçe veya fiyat teklifleri için teyit alınması zorunlu değildir. Sigorta giderinin tevsiki için sunulan belgenin işin süresinin tamamını kapsamaması gerekmektedir. Ancak birden fazla yılı kapsayan işlerde ilk yıl için alınan sigorta teklifinin ihale tarihinin bulunduğu yıldan önceki yılın Aralık ayına ait Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksinin yıllık değişim oranı esas alınmak suretiyle güncellenerek diğer yıllar için kullanılması mümkündür.

79.3.5. Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımlarına ilişkin yapılan aşırı düşük teklif açıklamasında, sözleşme giderleri ve genel giderlerin % 4 oranında hesaplanması söz konusu olmayacak, sözleşme giderleri ilgili mevzuatına göre hesaplanmak suretiyle açıklama yapılacaktır." açıklamaları yer almaktadır.

İdari Şartname'nin "İhale konusu işe ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu hizmetin;

a) Adı: Fen İşleri Müdürlüğünce arazi çalışmalarında kullanılmak üzere 4x4 kazıcı yükleyici kepçe kiralanması

b) Miktarı ve türü:

4x4 Kazıcı Yükleyici Kepçe; lastik tekerlekli, en az 2012

model ve üzeri, operatör, akaryakıt ve diğer tüm giderler Yükleniciye ait olmak üzere 21.500 saat kiralanması işi.

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

c) Yapılacağı yer: Fethiye Belediyesi mücavir alan sınırları içerisi

ç) Bu bent boş bırakılmıştır.” düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin “Teklif fiyata dahil olan giderler” başlıklı 25'inci maddesinde “25.1. Sözleşmenin uygulanması sırasında ilgili mevzuat gereğince ödenecek (KDV hariç) her türlü vergi, resim harç, sigorta ve benzeri giderler ile ulaşım giderleri teklif fiyata dahil edilecektir.

25.2. 25.1. maddesinde yer alan gider kalemlerinde artış olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması hallerinde, teklif edilen fiyatın bu tür artış ya da farkları karşılayacak payı içerdiği kabul edilir. Yüklenici, bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

25.3. Teklif fiyata dahil olan diğer giderler aşağıda belirtilmiştir:

25.3.1. Çalıştırılacak olan 4x4 Kazıcı Yükleyici Kepçelerin; akaryakıt, operatör giderleri ve diğer giderleri teklif fiyata dahildir.

25.4. Sözleşme konusu işin bedelinin ödenmesi aşamasında doğacak Katma Değer Vergisi (KDV), ilgili mevzuatı çerçevesinde İdare tarafından yükleniciye ayrıca ödenir.

25.5. Bu madde boş bırakılmıştır.” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin “Sınır değer” başlıklı 33'üncü maddesinde “33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değer hesaplar.

33.2. Teklifi sınır değerin altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Verilen hizmetin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değerin altında olması durumunda kesin teminat 40.1 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır." düzenlemesi yer almaktadır.

Öte yandan, İdari Şartname'nin ekinde işin türü ve miktarını gösteren tablonun,

Sıra No

Açıklama

Birimi

Miktarı

1

4×4 Kazıcı Yükleyici Kepçe Kiralanması

saat

21.500

şeklinde düzenlendiği görülmüştür.

Sözleşme Tasarısı'nın "İşin süresi" başlıklı 9'uncu maddesinde "9.1. İşe başlama tarihi 01.10.2019; işi bitirme tarihi 31.12.2020

9.2. Bu sözleşmenin uygulanmasında sürelerin hesabı takvim günü esasına göre yapılmıştır." düzenlemesi yer almaktadır.

Teknik Şartname'nin "İşin Tanımı" başlıklı 1'inci maddesinde "Belediyemiz Fen İşleri Müdürlüğü'nce arazi çalışmalarında kullanılmak üzere 01.10.2019 – 31.12.2020 tarihleri arasında ihtiyaç duyulan hizmetin karşılanması için; 21.500 saat 4x4 kazıcı yükleyici kepçe (akaryakıt, operatör ve diğer masraflar yükleniciye ait olacaktır) çalıştırılması işidir." düzenlemesi,

"Teknik Özellikler" başlıklı 2'nci maddesinde "4x4 Kazıcı Yükleyici Kepçe (21.500 saat) 4x4 Kazıcı Yükleyici Kepçe; lastik tekerlekli, en az 2012 model, min. 6 – max. 9 adet olacaktır." düzenlemesi,

"Çalışma Esasları" başlıklı 3'üncü maddesinde "3.1. İhale kapsamındaki 2012 ve üstü modeller min. 6 adet 4x4 kazıcı yükleyici kepçe ile bu iş makinelerini kullanacak operatörler iş tamamlanıncaya kadar iş yerinde çalıştırılacaktır.

3.2. Şartname konusu işin yapılması için bulunan minimum 6 adet 4x4 kazıcı yükleyici kepçe, hizmetin devamı esnasında yeterli görülmeyen iş makineleri değiştirilecektir. (minimum 6 adet olacaktır. İdarenin isteği doğrultusunda iş makinesi sayısı 9 adede kadar çıkarılabilir) İş makinelerinin iş yerine nakliyesi ve akaryakıtları yükleniciye aittir. Operatörlerin her türlü giderleri de yükleniciye ait olacaktır.

3.3. Mesai 07:30 – 12:00, 13:00 – 17:30 saatleri arasında, Cumartesi günleri ise 08:00 – 12:00, 13:00 – 17:00 saatleri

arasındadır. Ayrıca çalışma saatleri, idarece düzenlenecek vardiya şekline ve işin durumuna göre gece çalışması olarak da yapılır.

İdare gerek gördüğü takdirde tatil günlerinde işe devam edebilir.

3.4. Yüklenici, İdare ile irtibatın sağlanması ve hizmete ilişkin sevk ve idare olarak kullanmak üzere bağlantı kurulabilecek bir kişi (sorumlu) bildirecektir.

3.5. Yüklenici "İş Kanunu" ve mevzuatı düzenleyici "İşçi Sağlığı ve Güvenliği Kanunu" hükümlerine ve bu hususlardaki tüzük ve yönetmeliklere uyması mecburidir. Bu kanunlar ile diğer hukuki mevzuata uyulmaması dolayısıyla her türlü cezai, maddi ve manevi sorumluluklar yükleniciye aittir

....." düzenlemesi yer almaktadır.

Fethiye Belediye Başkanlığı Fen İşleri Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen 2019/31913 İhale Kayıt Numaralı "Arazi Çalışmalarında Kullanılmak Üzere 4X4 Kazıcı Yükleyici Kepçe Kiralanması Hizmet Alımı İş İhalesi"nin açık ihale usulü ile ihaleye çıkarıldığı, 23.08.2019 tarihinde gerçekleştirilen ihaleye 8 teklif verildiği, teklifi idarece hesaplanan sınır değer (2.180.745,00) altında kalan istekliler olan Sünnetçioğlu İnş. Nak. En. Mad. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti., Cyb Müh. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Barik İnş. Taah. Taş. San. Tic. Ltd. Şti. ile Tekeli Haf. İnş. Nak. İth. İhr. Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti.den aşırı düşük teklif açıklaması talep edildiği, Barik İnş. Taah. Taş. San. Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin süresi içinde aşırı düşük teklif açıklamasında bulunmadığı gerekçesiyle reddedildiği, Sünnetçioğlu İnş. Nak. En. Mad. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamasının uygun bulunarak ekonomik açıdan en avantajlı teklif, Cyb Mühendislik İnşaat Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.nin ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

İhaleyi gerçekleştiren idare tarafından sınır değerin altında kalan istekliler olan Sünnetçioğlu İnş. Nak. En. Mad. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti., Cyb Müh. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Barik İnş. Taah. Taş. San. Tic. Ltd. Şti. ile Tekeli Haf. İnş. Nak. İth. İhr. Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti.ye 27.08.2019 tarihinde EKAP üzerinden gönderilen aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısında,

“....

1-Amortisman giderleri

2-Lastik giderleri

3-Akaryakıt giderleri

4-Fenni muayene ve egzoz emisyonu giderleri

5-Zorunlu mali sorumluluk sigorta giderleri

6-Motorlu taşıtlar vergisi giderleri

7-İşçilik giderleri

8-Sözleşme giderleri

olmak üzere önemli teklif bileşenlerinin tarafınızca açıklanması gerekmektedir.

Belirtilen teklif bileşenlerine ait yapacağınız açıklamalarda, Teknik Şartname'nin 3'üncü maddesi ile İdari Şartname'nin 25.maddesini dikkate alarak, teklifinizi tereddüde yer bırakmayacak şekilde Kamu ihale Genel Tebliğinin 79. maddesine göre belgeleri ile birlikte detaylı olarak açıklamanızı ve bu konuda cevabınızı en geç 04.09.2019 günü mesai bitimine kadar İhale Komisyonumuza bildirmenizi rica ederiz.” ifadelerine yer verildiği görülmüştür.

Başvuru sahibi isteklinin (a) iddiasına ilişkin olarak;

İhale dokümanı kapsamında, hizmet alımının süresi boyunca

kullanılacak olan 6 adet kazıcı yükleyici kepçe için isteklilerin kendi malı olma şartı bulunmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla isteklilerin söz konusu araçları kiralamak suretiyle veya kendi malı olarak tedarik edebileceği anlaşılmıştır.

İhale üzerinde bırakılan istekli Sünnetçioğlu İnş. Nak. En. Mad. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında söz konusu 6 araçtan 3 adedi için fiyat teklifi sunmak suretiyle açıklama yaptığı görülmüştür. Bu çerçevede, kiralamak suretiyle tedarik edebileceği anlaşılan söz konusu araçlar için amortisman giderine ilişkin açıklama yapılmasına gerek olmadığı değerlendirilmiştir. Öte yandan model yılı 2012 ve 2013 yılları arasında değişen isteklinin kendi malı olan araçların amortisman maliyetinin, demirbaş tespitine ilişkin serbest muhasebeci mali müşavir raporu ile tevsik edildiği tespit edilmiştir. Amortisman maliyetine ilişkin açıklamada; demirbaş defterindeki araçların faturalı giriş bedelleri esas alınarak bir yıllık amortisman maliyeti (%20) üzerinden, aylık amortisman tutarlarının belirlendiği ve belirlenen aylık tutarlar üzerinden ihale süresi olan 15 ay için toplam 94.780,93 TL tutarında amortisman maliyetinin öngörüldüğü anlaşılmıştır. Yapılan incelemede, anılan isteklinin kendisine ait 2 adet aracın 2012 model, 1 adet aracın ise 2013 model olduğu, söz konusu araçların amortisman sürelerinin (kullanım ömürlerinin) dolduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede, söz konusu istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında kendi malı olan araçlar için amortisman giderine ilişkin açıklama yapılmasına gerek olmadığı değerlendirilmiştir. Dolayısıyla başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Başvuru sahibi isteklinin (b) iddiasına ilişkin olarak;

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından lastik maliyetini tevsik etmek üzere lastik toplam maliyetini gösteren tablosunun sunulduğu, söz konusu maliyet tablosunda her bir aracın ihale konusu iş süresince hesaplanan lastik birim

maliyetinin gösterildiği ve tüm araçlar için toplam 40.680,00 TL fiyat öngörüldüğü, söz konusu birim maliyetleri tevsik etmek üzere Ergunlar Otomotiv Lastik San. Tic. Ltd. Şti.den alınan fiyat teklifinin sunulduğu, söz konusu fiyat teklifinin SMMM onaylı olduğu ve üzerinde meslek mensubuna ait Tebliğ'de öngörülen özel beyanın bulunduğu görülmüştür.

Lastik giderleri için yapılan açıklamanın faydalı ömürleri dikkate alınarak yapılmadığı iddiasına yönelik yapılan incelemede, anılan istekli tarafından lastik giderinin kendi malı olan lastikler kullanılmak suretiyle açıklanmadığı anlaşıldığından, başvuru sahibi isteklinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Başvuru sahibi isteklinin (c) iddiasına ilişkin olarak;

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından ihale konusu işte çalıştırılacak olan araçların yakıt giderini tevsik etmek üzere, 15.08.2019 / 21.08.2019 tarihleri arasında Muğla iline ilişkin yayımlanan YPET, ONEX, NETOİL ve ANAPET marka motorinin EPDK akaryakıt bayi fiyatı raporu çıktısının sunulduğu, söz konusu belgelerde belirtilen markalara ait (6,01 – 5,98932 – 5,88 – 5,84) motorin fiyatlarının ortalaması 5,92983 TL (%18 KDV dahil) üzerinden , %18 KDV hariç tutarının 5,03 TL olarak hesaplanarak akaryakıt maliyet hesabının yapıldığı, anılan istekli tarafından akaryakıt maliyeti için ihale ilan tarihi (09.07.2019) ile ihale tarihi (23.08.2019) arasında yer alan EPDK tarafından il bazında yayımlanmış olan fiyatın kullanıldığı,

Ayrıca MST marka MS44T PLUS Tip 2012 model araç için km başına yakıt tüketim miktarını göstermek üzere, 09.04.2019 tarihli olarak Makine Mühendisleri Odası Van İl Temsilciliği tarafından düzenlenen teknik rapor sunulduğu, anılan raporda ortalama yakıt tüketiminin 7-8 litre/saat olduğuna dair yazılı beyanın bulunduğu, aynı zamanda anılan istekli tarafından aynı model aracın ortalama akaryakıt sarfiyatının hesap edilebilmesi için yetkili servis olan Tuşba Makine'den da

yazılı beyanın alındığı, söz konusu beyanda ortalama yakıt tüketiminin 7 litre/saat olarak belirtildiği, görülmüştür. Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79'uncu maddesinde yer alan açıklamalardan, bir aracın saatlik tükettiği yakıt miktarına dair Makine Mühendisleri Odalarınınca hazırlanmış raporların aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında kabul edilebilecek nitelikte belgeler olarak değerlendirilmeyeceği, ancak yetkili servisten alınan belgenin bu kapsamda değerlendirileceği anlaşılmıştır. Anılan istekli tarafından ihale konusu işte kullanılacak araçlar için ortalama yakıt sarfiyatının 7,5 litre/saat olarak hesaplandığı tespit edilmiştir. Bu itibarla başvuru sahibinin iddiasının anılan istekli için yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Başvuru sahibi isteklinin (ç) iddiasına ilişkin olarak;

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde "İş makineleri : Yol inşaat makineleri ile benzeri tarım, sanayi, bayındırlık, milli savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan; iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş; karayolunda insan, hayvan, yük taşımada kullanılmayan motorlu araçlardır." hükmü,

Anılan Kanun'un "Muayeneye yetkili kuruluşlar" başlıklı 35'inci maddesinde "...Askeri araçlarla, raylı sistemle çalışan veya iş makinesi türünden araçların muayeneleri yönetmelikte belirlenen esaslara göre tescilini yapan kuruluşlarca yapılır..." hükmü,

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin "Muayeneye Yetkili Kuruluşlar" başlıklı 68'inci maddesinde, "Araçların muayeneleri, Ulaştırma Bakanlığına ait muayene istasyonlarında veya bu Bakanlık tarafından usulüne uygun olarak yetki verilen gerçek veya tüzel kişilere ait muayene istasyonlarında yapılır.

Muayene istasyonlarınca;

- a) Otobüs, kamyon, çekici ve tankerler,
- b) Otomobil, minibüs, kamyonet, özel amaçlı taşıt, arazi taşıtı, römork ve yarı römorklar,
- c) Traktör (römorklu-römorksuz), motosiklet, motorlu bisikletler için, gruplarına göre Kanunda belirtilen muayene ücreti (katma değer vergisi hariç) alınır. Bu maddede sayılanlar dışındaki araçların hangi gruba gireceği yine Ulaştırma Bakanlığınca belirlenir.

Raylı sistemle çalışan veya iş makinesi türünden araçların muayeneleri araçların tescilini yapan kuruluşlarca; askeri araçların muayeneleri ise yetkili kuruluş veya birimlerce ilgili özel mevzuatlarına göre yapılır.

Muayene istasyonlarında bulunacak makine, araç, gereç ile personelin nitelikleri, işletme, çalışma ve denetleme usulleri ve işletme belgesi ile diğer şartlar ve esaslar, ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır.” hükmü yer almaktadır.

İş Makinelerinin Tescili İle İlgili Esasların “Tescil belgesi düzenleme yetkisi” başlıklı 5’inci maddesinde “(1)Kamu kuruluşlarına ait olan iş makinesi türünden araçların tescilleri ilgili kuruluşlarınca yapılır. Gerçek veya tüzel kişilere ait olan iş makinelerinden; tarım kesiminde kullanılanlar ziraat odalarınınca, tarım kesiminde kullanılanların dışında kalan ve sanayi, bayındırlık ve diğer kesimlerde kullanılanların tescilleri, üyesi oldukları ticaret, sanayi veya ticaret ve sanayi odalarınınca, tarım kesiminde kullanılanlar hariç olmak üzere il trafik komisyonlarından karar alınmak şartı ile motorsuz taşıtlardan gerekli görülenlerin tescilleri belediyelerce yapılır.” açıklaması yer almaktadır.

İhale konusu işte çalıştırılacak 4X4 Kazıcı Yükleyici Kepçenin teknik özellikleri dikkate alındığında aracın 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesi uyarınca iş makinesi kapsamında değerlendirileceği

anlaşılmıştır. Bu çerçevede yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve esaslar incelendiğinde; iş makinelerine ilişkin olarak muayenelerin iş makinelerinin tescilini yapan ticaret odalarınca, ilgili mevzuatlarına göre yapılacağı düzenlenmiş olup ilgili mevzuatlarında iş makinelerinin muayene ücretlerine ilişkin herhangi bir düzenlemenin yer almadığı tespit edilmiştir. Kaldı ki Tüvtürk'ün internet sayfasında da 2019 yılı fiyat listesi arasındaki araçlar arasında iş makinelerine yer verilmediği görülmüştür.

İdarenin aşırı düşük teklif açıklama talebine ilişkin yazılar incelendiğinde, başvuruya konu ihaleye ilişkin fenni muayene ve egzoz emisyonu giderlerinin önemli bileşen olarak belirlendiği anlaşılmıştır. Ancak idare tarafından aşırı düşük teklif açıklaması uygun görülen başvuru sahibi dahil tüm isteklilerin söz konusu maliyetlere ilişkin gider öngörmediği tespit edilmiştir.

Bu itibarla, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından muayene giderine ilişkin maliyet öngörülmemiş olmasının aykırılık teşkil etmeyeceği sonucuna varılmıştır.

Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği'nin "Egzoz gazı emisyon ölçümüne tabi olmayan araçlar" başlıklı 7'nci maddesinde " (1) İş makineleri, traktörler, iki, üç veya dört tekerlekli motosikletler ve mopetler, elektrikli ve hibrit elektrikli taşıtlar ile hidrojen yakıtlı taşıtlar, havaalanlarında bulunan özel kullanıma haiz plakasız taşıtlar ve model yılı 1979 ve öncesi olan dizel motorlu taşıtlar egzoz gazı emisyon ölçümüne tabi değildir." hükmü yer almaktadır.

Anılan Yönetmelik'te yer alan düzenlemeler gereği, ihale konusu işte kullanılacak olan iş makinelerinin egzoz gazı emisyon ölçümüne tabi olmadığı anlaşılmıştır. Bu itibarla anılan istekli tarafından egzoz emisyonu giderine ilişkin herhangi bir maliyet öngörülmemesinin de mevzuata aykırı olmadığı değerlendirilerek başvuru sahibi isteklinin iddiası yerinde görülmemiştir.

Başvuru sahibi isteklinin (d) iddiasına ilişkin olarak;

İhale üzerinde bırakılan istekli Sünnetçioğlu İnş. Nak. En. Mad. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından ihale konusu işte kullanılacak araçların sigorta giderlerine İlişkin Ydr Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. acentesi tarafından düzenlenen sigorta teklifinin sunulduğu anlaşılmıştır. Sigorta teklifinin üzerinde "29.08.2019 tarihinde tarafımızdan talep etmiş olduğunuz trafik, sigorta teklifimiz aşağıdaki gibidir. Tekliflerimiz 30.09.2019 tarihine kadar geçerli olup bu tarihe kadar poliçenin gerçekleşmesi halinde poliçe 365 gün geçerlidir." ibaresinin yer aldığı tespit edilmiştir.

Anılan istekli tarafından işin süresinin 01.10.2019 – 31.12.2020 tarihleri arasında 15 ay olduğu göz önünde bulundurularak, sigorta maliyetinin ihale tarihinden önceki yılın aralık ayı yurt içi endeksinin yıllık değişim oranından (%27,01) fazla olacak şekilde yeniden değerlendirilmesinde (%33,64) güncellemek suretiyle 2 yıl üzerinden hesaplandığı tespit edilmiştir. Öte yandan, bahse konu sigorta teklifinin üzerinde Ydr Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.nin imza ve kaşesi ile birlikte Groupama Sigorta A.Ş. Antalya Bölge Müdürlüğünün de imza ve kaşesinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede, bölge müdürlüğü tarafından düzenlenen bu belgenin teyidinin yapılmasının gerekmediği değerlendirilmiştir. Dolayısıyla başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Başvuru sahibi isteklinin (e) iddiasına ilişkin olarak;

İş Kanunu'nun "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 41'inci maddesinde "Ülkenin genel yararları yahut işin niteliği veya üretimin artırılması gibi nedenlerle fazla çalışma yapılabilir. Fazla çalışma, Kanunda yazılı koşullar çerçevesinde, haftalık kırkbeş saati aşan çalışmalardır.

...

Her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret normal çalışma

ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde elli yükseltilmesi suretiyle ödenir.

...

Fazla çalışma süresinin toplamı bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olamaz.

...

Fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışmaların ne şekilde uygulanacağı çıkarılacak

yönetmelikte gösterilir.” hükmü,

“Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri” başlıklı 53’üncü maddesinde “İşyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir.

Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez.

...

İşçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi, hizmet süresi;

a) Bir yıldan beş yıla kadar (beş yıl dahil) olanlara ondört günden, ... Az olamaz. ...

Ancak onsekiz ve daha küçük yaştaki işçilerle elli ve daha yukarı yaştaki işçilere

verilecek yıllık ücretli izin süresi yirmi günden az olamaz. ...” hükmü,

“Çalışma süresi” başlıklı 63’üncü maddesinde “Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırkbeş saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. ...

Çalışma sürelerinin yukarıdaki esaslar çerçevesinde uygulama

şekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.” hükmü,

“Ara dinlenmesi” başlıklı 68’inci maddesinde “Günlük çalışma süresinin ortalama bir zamanında o yerin gelenekleri ve işin gereğine göre ayarlanmak suretiyle işçilere;

a) Dört saat veya daha kısa süreli işlerde onbeş dakika,

b) Dört saatten fazla ve yedibuçuk saate kadar (yedibuçuk saat dahil) süreli işlerde yarım saat,

c) Yedibuçuk saatten fazla süreli işlerde bir saat,

Ara dinlenmesi verilir.

...

Ara dinlenmeleri çalışma süresinden sayılmaz.” hükmü,

Anılan Kanun’un 63’üncü maddesine dayanılarak hazırlanan İş Kanununa İlişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliği’nin “Çalışma Süresi” başlıklı 3’üncü maddesinde “Çalışma süresi, işçinin çalıştırıldığı işte geçirdiği süredir. İş Kanununun 66 ncı maddesinin birinci fıkrasında yazılı süreler de çalışma süresinden sayılır. Aynı Kanunun 68 inci maddesi uyarınca verilen ara dinlenmeleri ise, çalışma süresinden sayılmaz. ...” hükmü,

Aynı Yönetmelik’in “Haftalık Normal Çalışma Süresi” başlıklı 4’üncü maddesinde “Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırkbeş saattir. ...” hükmü,

Söz konusu Kanun’un 41’inci maddesine dayanılarak hazırlanan İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği’nin “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde “Bu Yönetmelikte geçen:

a) Fazla çalışma: İş Kanununda yazılı koşullar çerçevesinde haftalık 45 saati aşan çalışmaları, ... ifade eder.” hükmü,

Aynı Yönetmelik'in "Fazla Çalışmada Sınır" başlıklı 5'inci maddesinde "Fazla çalışma süresinin toplamı bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olamaz. Bu süre sınırı, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkindir. ..." hükmü yer almaktadır.

İş Kanunu'ndan ve söz konusu Kanun'a dayanılarak çıkarılan Yönetmelik hükümlerinden, genel bakımdan çalışma süresinin haftada en çok kırkbeş saat olduğu, aksi kararlaştırılmamışsa bu sürenin, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanacağı, günlük çalışma süresinin yedibuçuk saatten fazla süreli olduğu işlerde bir saat ara dinlenmesi verileceği, ara dinlenmelerinin çalışma süresinden sayılmayacağı, haftalık 45 saati aşan çalışmaların fazla çalışma olduğu, fazla çalışma süresinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı, bu süre sınırının, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

İhale dokümanında yapılan düzenlemeler incelendiğinde, ihale konusu işin başlama tarihinin 01.10.2019, bitiş tarihinin 31.12.2020 olduğu, işin yapılabilmesi için minimum 6 adet, idarenin talebi ile ihtiyaç duyulan durumlarda ise 9 adet iş makinesinin çalıştırılacağı, mesai saatlerinin hafta için 07.30-12.00, 13:00-17:30, cumartesi 08:00-12:00, 13:00-17:00 saatleri arasında olduğu, çalışma saatlerinin, idarece düzenlenecek vardiya şeklinde ve işin durumuna göre gece çalışması olarak da yapılabileceği, idarece gerek görüldüğü takdirde tatil günlerinde işe devam edilebileceği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, ihale konusu işte minimum 6 adet iş makinesi çalıştırılacağı için, açıklamanın; minimum iş makinesi sayısına isabet eden iş makinesi operatörü üzerinden üzere toplam 6 personel dikkate alınmak suretiyle yapılabileceği anlaşılmakla birlikte, açıklama yapılırken 4857 sayılı İş Kanunu'nun ilgili hükümlerinin de dikkate alınması gerektiği açıktır.

İhale konusu işte bir haftalık zaman diliminde 53 saat (9 saat çalışma süresi x 5 gün = 45 saat + 8 saat çalışma süresi x 1 gün = 8 saat) çalışılacağı, İş Kanunu'nun "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 41'inci maddesinde yer alan "... Fazla çalışma, Kanunda yazılı koşullar çerçevesinde, haftalık kırkbeş saati aşan çalışmalardır. ..." hükmü uyarınca, 8 saatlik (53 saat-45 saat=8 saat) çalışmanın, haftalık fazla çalışma olarak değerlendirileceği, işin süresinin 01.10.2019-31.12.2020 tarihleri arasında olduğu ve 2020 yılında yaklaşık 52 hafta bulunduğu hususu göz önüne alındığında, her bir personelin 2020 yılı boyunca yaklaşık olarak 416 saat (52 hafta x 8 saat fazla çalışma=416 saat) fazla çalışma yapması gerektiği, öte yandan, her bir personelin 1 yıllık süreçte en fazla 270 saat fazla çalışma yapabileceği dikkate alındığında, işin yürütülmesi aşamasında ihale dokümanında istenilen asgari personel sayısından daha fazla personel çalıştırılması gerektiğinin açık olduğu, dolayısıyla aşırı düşük teklif açıklamasında, asgari personelden daha fazla sayıda personele ilişkin açıklama yapılması gerektiği, ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi istekli Sünnetçioğlu İnş. Nak. En. Mad. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılan açıklamada, asgari personel sayısı üzerinden açıklamada bulunulduğu, diğer taraftan fazla çalışma saati ve gerekli olan fazla personel için herhangi bir açıklamada bulunulmadığı görüldüğünden başvuru sahibinin anılan iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Başvuru sahibi isteklinin (f) iddiasına ilişkin olarak;

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından idareye sunulan sözleşme giderlerine ilişkin olarak yapılan açıklamalar incelendiğinde, teklif fiyatı üzerinden %0,948 oranında sözleşme damga vergisi, %0,569 oranında ihale karar pulu, %0,05 oranında 4734 sayılı Kamu İhale Kanun'unun 53'üncü maddesi j (1) bendinde yer alan bedelin öngörüldüğü anlaşılmış olup, başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Başvuru sahibi isteklinin (g) iddiasına ilişkin olarak;

-İhale üzerinde bırakılan istekli Sünnetçioğlu İnş. Nak. En. Mad. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında kiralayacağı 3 adet araç için Gök-Er Taşımacılık Sınır Ticareti İth. İhr. San ve Tic. Ltd. Şti.den aldığı fiyat teklifinin sunulduğu, fiyat teklifinin üzerinde YMM'ye ait imza ve kaşe ile birlikte "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (02/09/2019) tarih ve (1) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim" ifadesinin yer aldığı, dolayısıyla söz konusu fiyat teklifinin şekil yönünden Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.2.2.1'inci maddesine uygun olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca söz konusu fiyat teklifi üzerinde "verilen teklifler sadece aracı kapsamaktadır. Yıpranma bedeli, işleme giderleri (akaryakıt, bakım-onarım, trafik sigortası, MTV, fenni muayene, lastik zincir ve işçilik giderleri) teklifimize dahil değildir." ibaresinin yer aldığı görülmüştür.

Diğer taraftan anılan istekli tarafından lastik maliyetini tevsik etme üzere Ergunlar Otomotiv Lastik San. Tic. Ltd. Şti.den alınan fiyat teklifinin sunulduğu, fiyat teklifinin üzerinde SMMM'ye ait imza ve kaşe ile birlikte "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (28/08/2019) tarih ve (1) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim" ifadesinin yer aldığı, dolayısıyla söz konusu fiyat teklifinin şekil yönünden Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.2.2.1'inci maddesine uygun olduğu tespit edilmiştir. Bu itibarla başvuru sahibinin iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru ehliyeti" başlıklı 5'inci maddesinde "(1) İhale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler

nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden;

a) İstekli olabilecekler; ön yeterlik ve/veya ihale dokümanının verilmesi, ön yeterlik ve/veya ihale ilanında veya ön yeterlik ve/veya ihale dokümanında yer verilen düzenlemeler ve/veya bu düzenlemeler ile idari uygulamalar arasındaki uyumsuzluklar,

b) Adaylar; belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihalelerde ön yeterlik başvurularının sunulması, değerlendirmesi ve sonuçlandırılmasına ilişkin idari işlem ve eylemler; belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan danışmanlık hizmet alımı ihalelerinde ise kısa listeye alınmış olmaları kaydıyla ayrıca ihale daveti ve/veya ihale dokümanının gönderilmesi, ihale dokümanında yer verilen düzenlemeler ve/veya bu düzenlemeler ile idari uygulamalar arasındaki uyumsuzluklar,

c) İstekliler; yeterlik başvurularının veya tekliflerin sunulması, değerlendirilmesi ve ihalenin sonuçlandırılmasına ilişkin idari işlem veya eylemler,

hakkında başvuruda bulunabilir...” hükmü bulunmaktadır.

Anılan mevzuat hükümlerinden, ihale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden istekliler tarafından yeterlik başvurularının veya tekliflerin sunulması, değerlendirilmesi ve ihalenin sonuçlandırılmasına ilişkin idari işlem veya eylemler hakkında başvuruda bulunabileceği, bu itibarla öncelikle ortada korunması gereken bir hak kaybının veya zararın veya zarara uğranma ihtimalinin olması gerektiği anlaşılmıştır.

Başvuru sahibi isteklinin incelemeye konu iddialarında kendi teklifinden yüksek tutarda teklif sunan Tekeli Haf. İnş. Nak. İth. İhr. Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin aşırı düşük teklif açıklamasının mevzuata aykırı olduğu ve teklifinin

değerlendirme dışı bırakılması gerektiği yönünde itirazın şikâyet başvurusunda bulunduğu anlaşılmıştır. İsteklilerin ihaleye teklif vermelerindeki nihai amaç, ihalenin kendileri üzerinde bırakılmasının sağlanmasıdır. Kuruma itirazın şikâyet başvurusunda bulunulabilmesi için, aday, istekli veya istekli olabileceklerin hukuken korunması gerekli bir hakkının olması gerekmektedir.

Başvuru sahibi isteklinin kendisinden yüksek tutarda teklif sunan isteklinin teklifinin değerlendirme dışı bırakılması durumunda kendisinin herhangi bir hak veya menfaat kaybı ya da zarara uğraması durumunun ortaya çıkma ihtimalinin bulunmadığı, dolayısıyla bahse konu istekliye ilişkin iddiaların kabul edilmesi veya reddedilmesinin; başvuru sahibi istekli açısından herhangi bir değişiklik yaratmayacağı kanaatine varıldığından, başvuru sahibinin başvuru ehliyetini haiz olmadığı anlaşılmıştır.

B) İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinin ikinci fıkrası yönünden yapılan inceleme sonucunda tespit edilen aykırılıklar ve buna ilişkin inceleme ve hukuki değerlendirme aşağıda yapılmıştır.

Cyb Müh. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılan amortisman giderine ilişkin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 19.100.1027 no'lu pozunda yer alan 0,000083 oranının kullanıldığı, amortisman maliyetinin bu oranın içinde yer aldığı gerekçesiyle ayrıca amortisman hesabının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Ayrıca anılan istekli tarafından bir adet kanal kazıcı yükleyici araca ait ruhsatın ve İnşaat Teknik Yapı Mühendislik San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından düzenlenmiş faturanın sunulduğu, fatura üzerinde SMMM'ye ait imza ve kaşenin bulunduğu görülmüştür.

Yapılan incelemede, ihale dokümanında en az 6 adet iş makinesi çalıştırılacağına ilişkin düzenleme olduğunun anlaşıldığı,

anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sadece 1 adet aracın kendi malı olduğuna yönelik tevsik edici belgenin (ruhsat) sunulduğu, diğer 5 araca ilişkin ise kiralamak suretiyle veya kendi malı olarak tedarik edebileceğine dair herhangi bir belgenin sunulmadığı görülmüştür. Bu çerçevede, anılan isteklinin kendi malı söz konusu 1 aracı esas alarak toplam 6 araca ilişkin amortisman maliyeti hesaplamasının uygun olmadığı, ayrıca tek araca ilişkin olduğu anlaşılan fatura tutarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan kazıcı yükleyici rayiçlerinden oldukça düşük bir rakam olduğu tespit edilmiştir. (kazıcı yükleyici aracın 2018 yılı rayici 239.000,00 TL) Bu itibarla söz konusu isteklinin amortisman ile ilgili açıklamasının mevzuata aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

– Anılan istekli tarafından zorunlu mali sorumluluk sigortası tevsiki için Turnalar Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti. acentesi tarafından düzenlenen poliçenin sunulduğu belirlenmiştir. Söz konusu poliçede işin başlangıç tarihinin 13.12.2018, işin bitiş tarihinin 13.12.2019 olarak belirtildiği tespit edilmiştir. İhale dokümanında yer alan işin süresinin 01.10.2019 – 31.12.2020 tarihleri arasında 15 ay olduğu göz önünde bulundurularak başvuru sahibi tarafından ihale tarihinden önceki yılın aralık ayı yurt içi endeksinin yıllık değişim oranından (%33,64) sigorta giderinde artış öngörülmek suretiyle sigorta maliyetinin 2020 yılı için güncellendiği anlaşılmıştır. Ancak anılan poliçenin 2019 yılının 18 gününü kapsamadığı görülmüştür.

Diğer taraftan söz konusu poliçede bölge müdürlüğü veya genel müdürlük teyidini belirten herhangi bir yazıya da yer verilmediği anlaşılmıştır. Bu itibarla anılan isteklinin sigorta giderlerine ilişkin açıklamasının mevzuata uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

Tekeli Haf. İnş. Nak. İth. İhr. Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında ihale konusu 6 araçtan 3 adedi için isteklinin kendi tarafından

hazırlanmış olduğu anlaşılan amortisman tablosu sunulduğu görülmüştür. Ancak söz konusu araçların kendi malı olduğuna dair mevzuatta yer alan ruhsat veya demirbaş / amortisman defterinde kayıtlı olduğuna dair noter tespit tutanağı ya da meslek mensubu raporunun sunulmadığı tespit edilmiştir. Diğer 3 adet araca ilişkin ise anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında kiralamak suretiyle veya kendi malı olarak tedarik edebileceğine dair herhangi bir belgenin sunulmadığı görülmüştür. Bu itibarla anılan isteklinin amortisman ile ilgili açıklamasının mevzuata aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Anılan istekli tarafından lastik maliyetini tevsik etmek üzere lastik toplam maliyetini gösteren tablosunun sunulduğu, söz konusu maliyet tablosunda yer alan toplam lastik maliyetini tevsiken ise Kahveci Kardeşler Nak. İth. İhr. Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından düzenlenen 01.08.2019 tarihli alış faturasının yer aldığı tespit edilmiştir. Söz konusu faturanın yukarıda aktarılan Tebliğ açıklamaları doğrultusunda teklife esas bedelin tevsikine dayanak kabul edilebilecek belgeler arasında kabul edilmesi mümkün olmadığından, açıklamanın bu yönüyle kamu ihale mevzuatına uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

– Anılan istekli tarafından ihale konusu işte çalıştırılacak olan araçların yakıt giderini tevsikine ilişkin araç kataloğunun sunulduğu, sunulan katalogda akaryakıt sarfiyat miktarının 6 litre/saat olarak belirtildiği tespit edilmiştir. Diğer taraftan 28.08.2019 tarihli EPDK internet sitesinden alınan internet çıktısının da sunulduğu, söz konusu belgede yer alan 6,27614 TL motorin fiyatının KDV hariç tutarının (5,32 TL) açıklamada kullanıldığı görülmüştür. İhalenin ilan tarihinin 09.07.2019, ihale tarihinin 23.08.2019 olduğu göz önünde bulundurulduğunda anılan istekli tarafından ihale tarihinden sonraki (28.08.2019) tarihli EPDK akaryakıt bayi fiyatı raporunun sunulmasının mevzuata aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

– Anılan istekli tarafından zorunlu mali sorumluluk sigortası (trafik sigortası) tevsiki için poliçenin sunulduğu belirlenmiştir. Söz konusu poliçede işin başlangıç tarihinin 28.08.2019, işin bitiş tarihinin 28.08.2020 olarak belirtildiği, dolayısıyla 12 ay üzerinden sigorta poliçesinin ihale konusu işin süresinin tamamını kapsamadığı, teklif maliyetine de bu tutarın yansıtıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca sunulan poliçe incelendiğinde, üzerinde belgeyi düzenleyen sigorta firmasının imza ve kaşesinin de bulunmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla anılan isteklinin sigorta giderlerine ilişkin açıklamasının mevzuata uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, Sünnetçioğlu İnş. Nak. En. Mad. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti., Cyb Müh. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. ile Tekeli Haf. İnş. Nak. İth. İhr. Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti. teklifinin reddedilmesi ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine, Oybirliği ile karar verildi.